

Маргарита Тодорова Терзиева Камелия Москова Йорданова
Катерина Валентинова Несторова Миглена Тодорова Лазарова

**ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**
за трета подготвителна възрастова група

1.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Мило дете,

Ние, възрастните, знаем, че светът за теб е приключения, приказки, песни и игри.

Постарахме се в тази пъстра книжка да има от всичко, но разбира се – играта да е най-важното от правилата.

Ние знаем, че всяко усмихнато дете, докато играе, може много да узнае: за природата и за света, за букви, думички, числа и за още куп неща!

С книжките за да играеш, ще са ти нужни само мъничко умение, повечко търпение и голямото ти детско въображение.

Помощник в твоето забавление ще бъде чудното Щурче, което носи за света на детството ти Златното ключе!

От авторите

ОРИЕНТИРАНЕ В КНИЖКАТА

Тези знаци ще ти помагат да се ориентираш в дейностите, които трябва да извършваш.

Слушане

Говорене

Наблюдение

Размишление

Оцветяване

Очертаване

Ограждане

Свързване

Показване

Самооценка

Всички текстове в книжката се четат или пишат от учителя или родителя!

Хей, Септември, ти здравей!

Разкажи как е минала лятната ваканция на тези деца. Кой какво прави?

Разкажи интересна
случка от лятната
ваканция.

A large empty rectangular box for drawing.

Лятото рисува

Чуй стихотворението „Лятото рисува“ от Кинка Константинова.

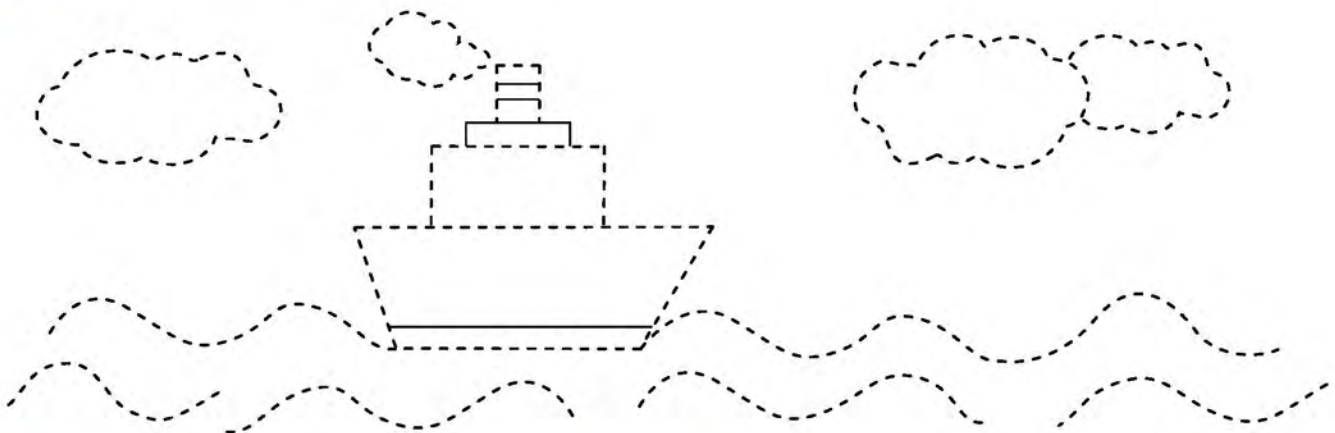
- Какво е настроението в него?
- За кой сезон се разказва?

С кои картинки свързваш думите: погали, премина, нашари?

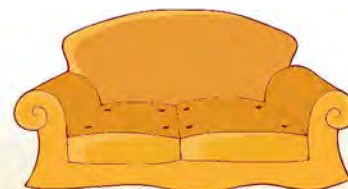
Дорисувай по пунктирите.

ДУМИЧКА ИЗБИРАМ

Назови с една дума групата предмети от всеки ред.

От кои групи са
изобразените предмети.

Назови с една дума
групата предмети от
всеки ред.
Нарисувай в празните
полета други
предмети
от тези групи.

Прибави към всяка картинка подходящата от следните думи: усмихнат, усмихната, усмихнато, усмихнати. Изговори заедно думите.

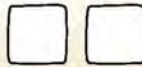

ЕСЕННИ ВЪЛШЕБСТВА

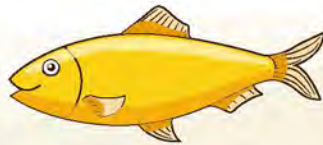

Назови думите от картинките. Към кои от тях изговори една дума, към кои – две думи и към кои – изречение?

- Прибави въпросителната дума „кога“ към изречението, което измисли. Изговори го.
- Прибави малката дума „ах“ към първото изречение. Изговори с подходяща интонация, за да покажеш радостта на децата.

Назови думата от първата картинка. Прибави към нея други думи, които я описват, като си помагаш със следващите картинки.

Състави изречения по всяка от картинките. Коя дума прибави във второто изречение? Оцвети така, че двете картинки да станат еднакви.

ЕСЕНТА НИ ПОДАРИ

Разгледай картината.

- Кой са изобразени на картината?
- Къде се намират?
- Какво правят?

Какво друго може да има в зеленчуковата градина?

Огради картинките така, че да образуват група. Назови групата с една дума.

Състави изречения по картинките. Оцвети толкова квадратчета, колкото са думите в изреченията.

☐ ☐ ☐ ☐

☐ ☐ ☐ ☐

НЕКА СА РАДОСТНИ ХОРА И ПТИЧКИ

Чуй стихотворението „Нека са радостни хора и птички“ от Иван Давидков.

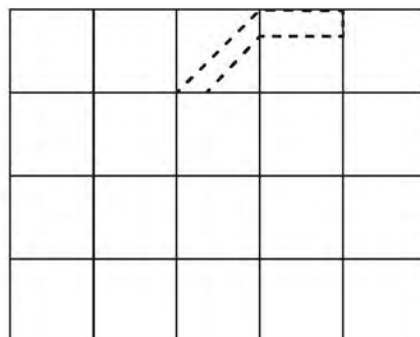
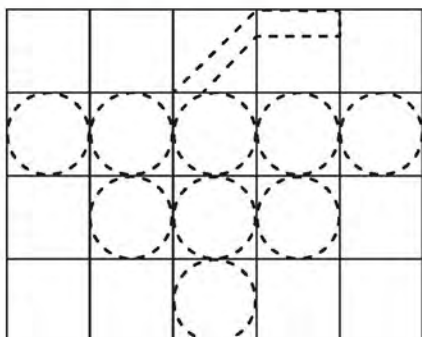
- Какво е изобразено на картината?
- Какво е настроението в стихотворението?
- Кога хората тръгват на гроздобер?
- Кой още е дошъл да помага?

Разгледай картинките. Коя отговаря на думата гроздобер?

Дорисувай по пунктирите.

ПРИ НАС Е ВЕСЕЛО

Състави разказ по картината.

- Кои са изобразени на нея?
- Къде се намират?
- Какво правят?
- Какво се случва след това?

Не забравяй да измислиш заглавие!

Разгледай картинките. Назови настроението на всяко дете. Кои деца според теб ще отидат на пикник? Огради.

Огради картинките, които ти напомнят за празник.

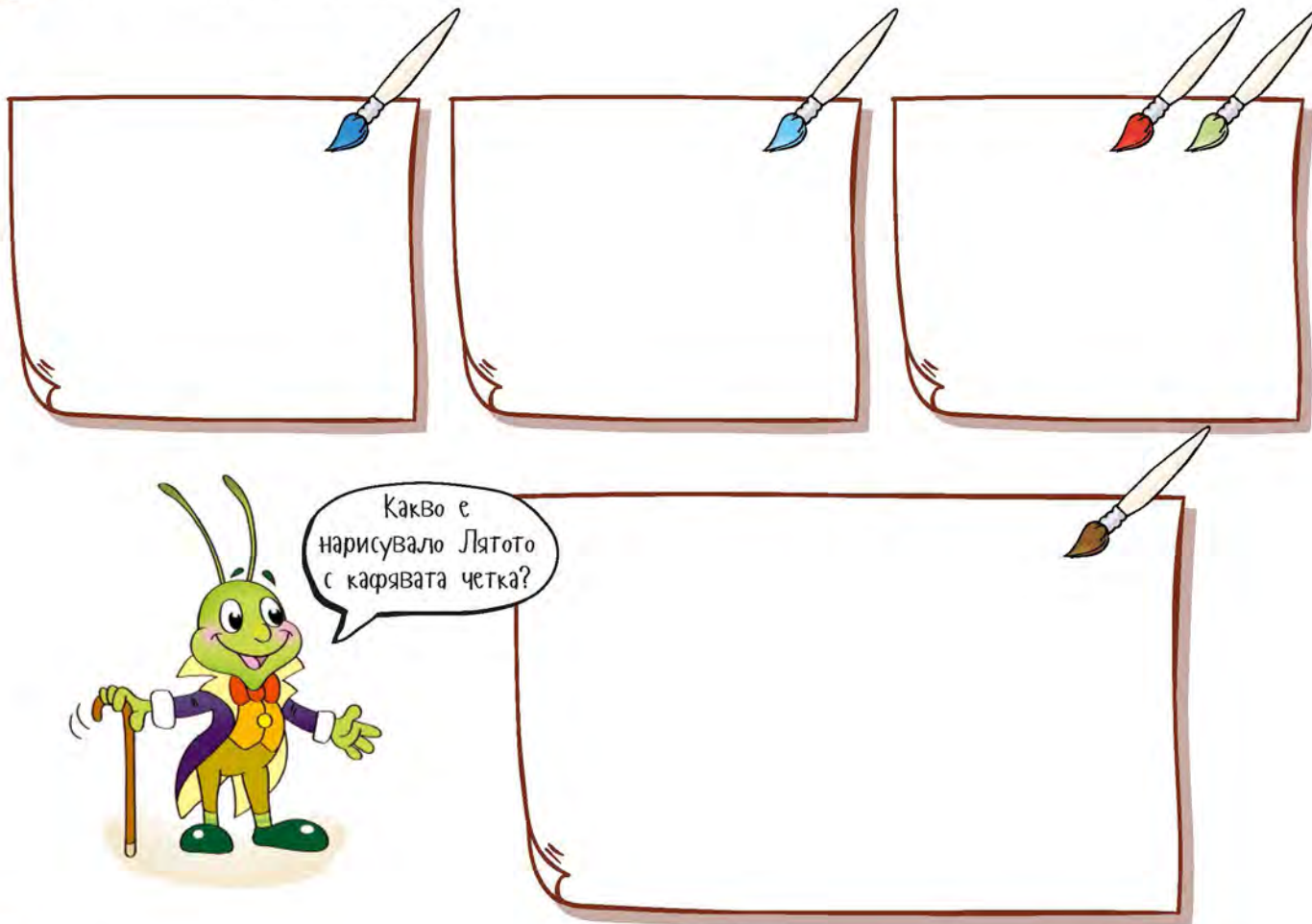
ЗНАЯ НАИЗУСТ

Спомни си стихотворението „Лятото рисува“ от Кинка Константинова.

- Нарисувай в празните полета това, което Лятото рисува с този цвят.
- Назови с една дума какво рисува във всяко поле.
- Състави изречения с тези думи.

За кой сезон се разказва в стихотворението „Нека са радостни хора и птички“ от Иван Давидков? Ти кой сезон харесваш от изображенияте и защо? Оцвети кръгчето под картинката.

ТРЕВОГА В ГОРАТА

Разгледай картините.

- От кои приказки са ти познати тези герои?
- Разкажи част от приказка с избран от теб герой.

Назови всяка от картинките. Оцвети в жълто кръгчетата, където са думи картинки.

Използвай трите думи картинки и състави изречение по последната картинка във всеки ред.

И КОСЪТ ПОМАГА

Чуй българската народна приказка „И косът помага“.

- Кои моменти от приказката са изобразени?
- Защо косът отказва да помага? Какъв е косът?
- Какво си говорят лозарите и косът? Използвай думите от приказката.
- Какво означат думите „Който не работи, не трябва да яде!“.

Състави изречения с думите. Преброй думите и оцвети толкова квадратчета, колкото са думите в изречението.

--	--	--	--	--

--	--	--	--	--

Опиши какви са гроздето и яйцата, като използваш думите картинки.

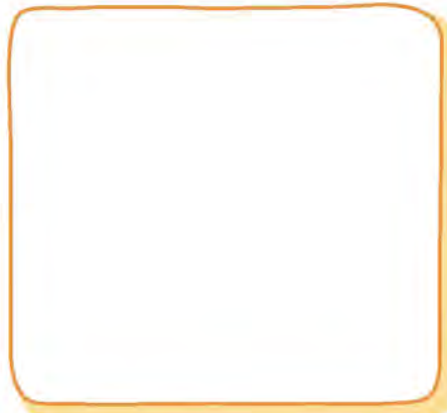
ПРИКАЗКАТА РАЗПОЗНАЙ – РАЗКАЖИ И ИЗИГРАЙ

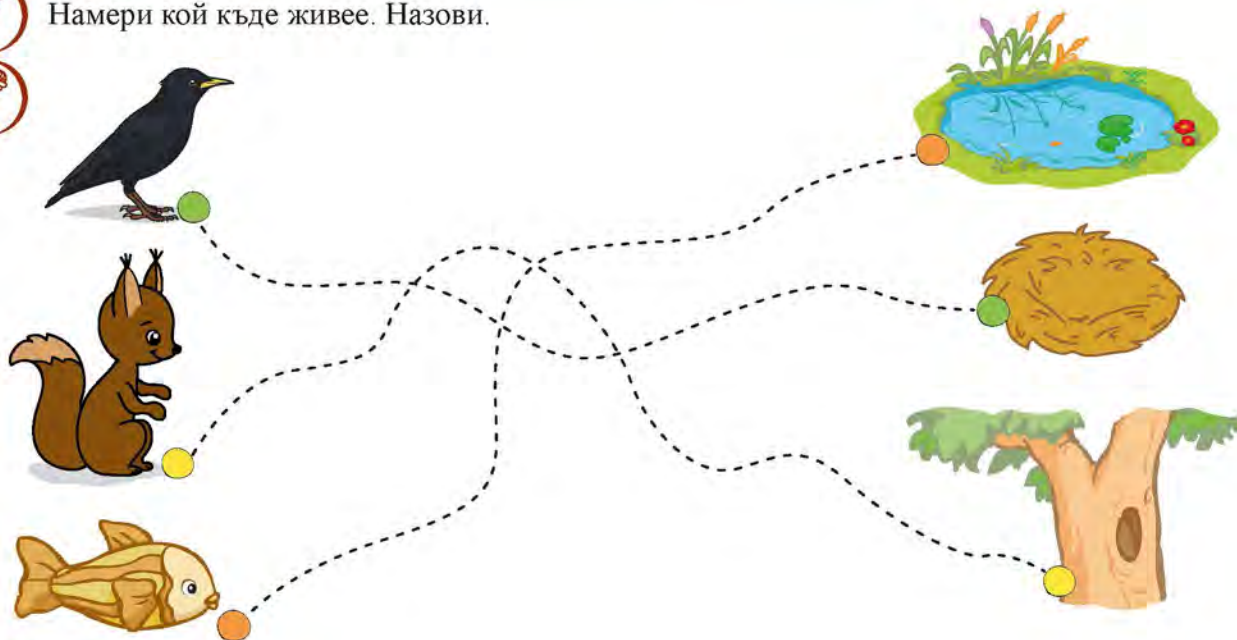
Спомни си приказката „И косът помага“.

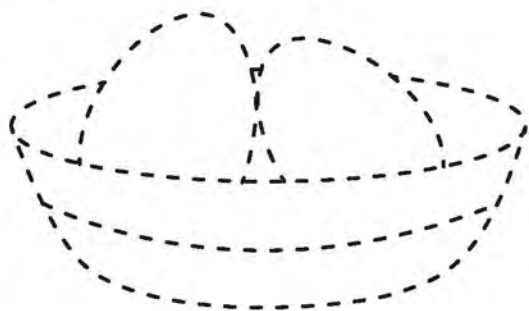
- Кой момент от приказката е изобразен?
- Какво прави косът в началото на приказката? Нарисувай.
- Какво прави косът в края на приказката? Нарисувай.
- Избери другарче и изиграйте избран момент от приказката.

Намери кой къде живее. Назови.

Дорисувай така, че картинките да станат еднакви.

ИГРИ, УПРАЖНЕНИЯ, ДУМИЧКИ, ИЗРЕЧЕНИЯ

Чуй две изречения.

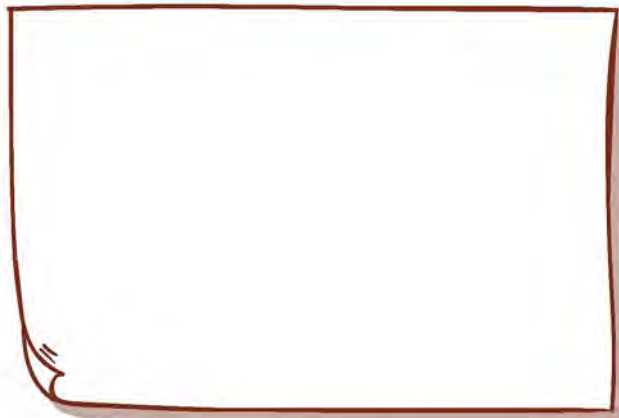
- Коя дума се повтаря и в двете изречения? Нарисувай я в празното поле.
- Измисли друго изречение с тази дума. Оцвети толкова квадратчета, колкото са думите в изречението.

улови

изпълнява 3 желания.

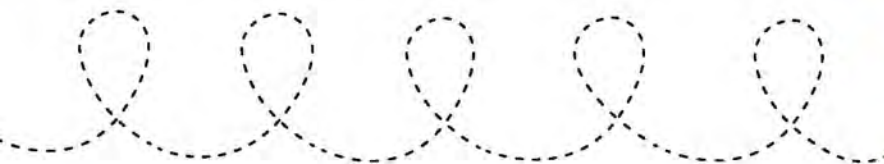

Разгледай картинките.

- С какво втората картинка се различава от първата? Назови с една дума.
- Състави изречение с тази дума. Оцвети толкова квадратчета, колкото са думите в изречението.

Дорисувай пътя на животните до тяхната храна. Кажки какво прави и с какво се храни всяко животно.

ЧУДНИ ДУМИ

Чуй загадките на Щурчо.

„Хитрата хитрана
с рижата премяна
купила си брошка —
перце от кокошка.
Брей, че лъже тази
рижа хубавица!
Затова ѝ казват хитрата...“

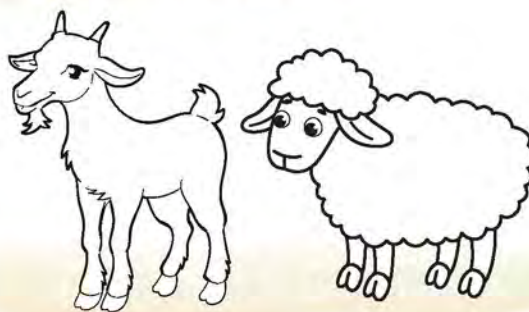
Мая Дългъчева

За какво се говори —
помисли!
Вярната картинка
оцвети!

„Бяло момиче с тънко гласче
вместо герданче носи звънче.
Дядо намига пак под мустак.
Бяла е момата, ала е брадата.“

Мая Дългъчева

Състави изречения с думите отговори. Спомни си как ги описва авторът на гатанките.
Оцвети толкова квадратчета, колкото са думите в изречението.

Е

--	--	--	--

Е

--	--	--	--

Опиши моркова, като назовеш думите от картинките.

ЖИВОТНИТЕ ПРЕЗ ЕСЕНТА

Кой сезон е изобразен на картината?

- Кои са на картината?
- Къде се намират?
- Какво правят?

Как изглеждат дърветата?

Открий в картинките групи предмети и ги назови с една дума. Огради ги. Състави изречение с тези думи.

Назови думите от картинките и ги свържи по двойки, както е показано.

ЗАКЪСНЕЛИ ПТИЦИ

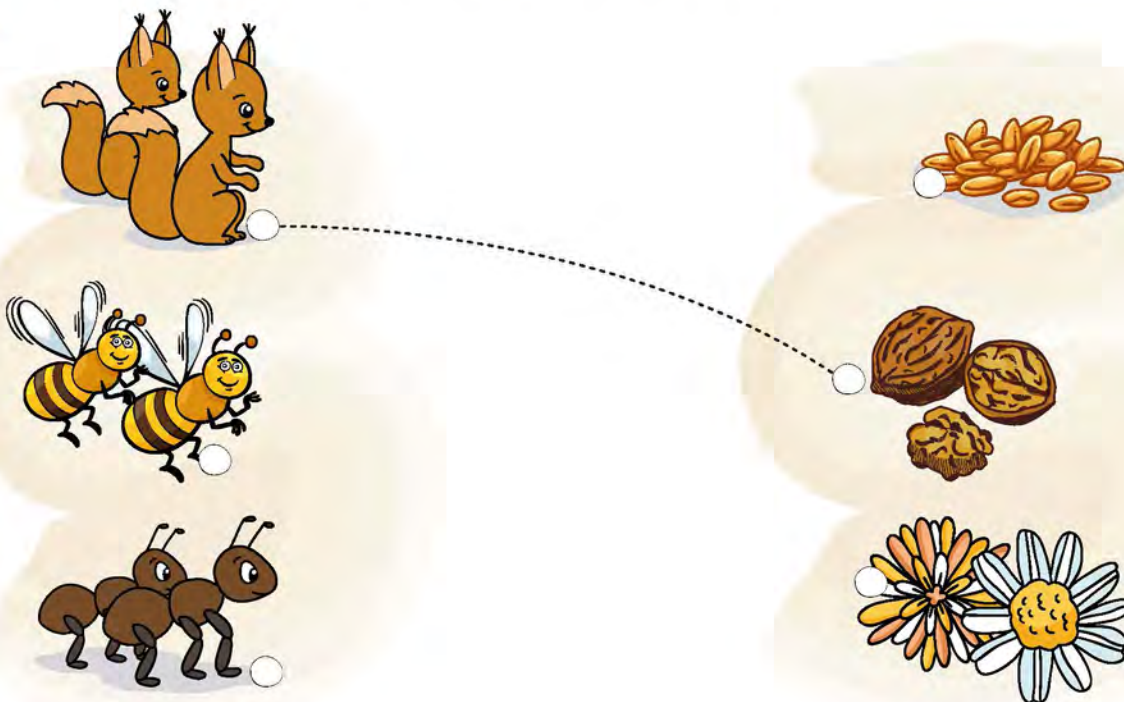
Чуй приказката „Закъснели птици“ от Лъчезар Станчев.

- Защо Зайко се разхожда весел из гората? Кого кани на разходка най-напред? А после?
- Защо Катеричката и Мечана отказват на Зайко да се разхождат заедно?
- Кажете с думите на автора какво викат жеравите?
- Продължи приказката. Какво може да се случи със Зайко?

Кой какво прави през есента? Свържи картинките по двойки.

КЪЩИЧКА ЗА ЗИМАТА

Разгледай картината.

• Открий, оцвети и запомни буквата.

Изговори звука.

„Щом снегът запръска и горняк
засвири, всяка животинка зимна
страха дири.“

Николай Соколов

К-К-К

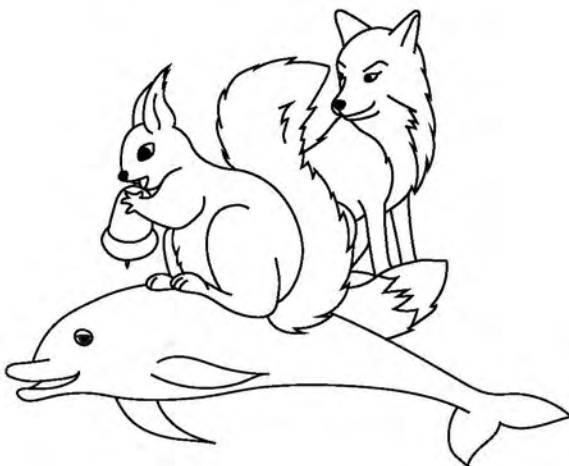

Открий кои животни са скрити.

Оцвети тези от тях, чиито имена
започват със звук „К“.

Помогни на кучето да стигне до кокала.

В ОЧАКВАНЕ НА КОЛЕДА

Разгледай картинките. Кои са изобразени на тях? Какво правят? За кой празник се подготвят? Разкажи с кого ще посрещнеш Коледа.

Чуй и довърши изреченията, като си помагаш с картинките.

● Ах, колко обичам Коледа, защото... !

● За коледната трапеза мама приготвя... .

● На върха на елхата ще сложиш ли... ?

Разгледай картинките от всеки ред. Назови с една дума.

КОЛЕДА

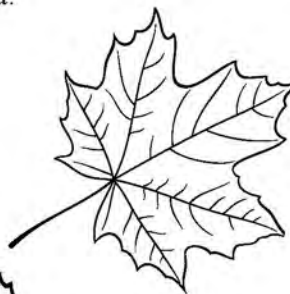
Чуй стихотворението „Дядо Коледа“ от Атанас Цанков. Какво е настроението? Какво сънува детето в коледната нощ? Подреди картините според думите на автора, като слагаш точки от 1 до 3.

Назови картинката. Състави изречения с думите.

Оцвети картинките, които свързваш с празника.

ПРАЗНИЦИ ЛЮБИМИ

Разгледай картините. Разкажи коя картина с кой обичай и празник свързваш? Какво си пожелаваме на тези празници? Оцвети кръгчето под всяка от картините според пожеланията. Научи наизуст.

Сурва, сурва Година,
весела ви Година –
на всекиго жълтица,
а на мене торбича!

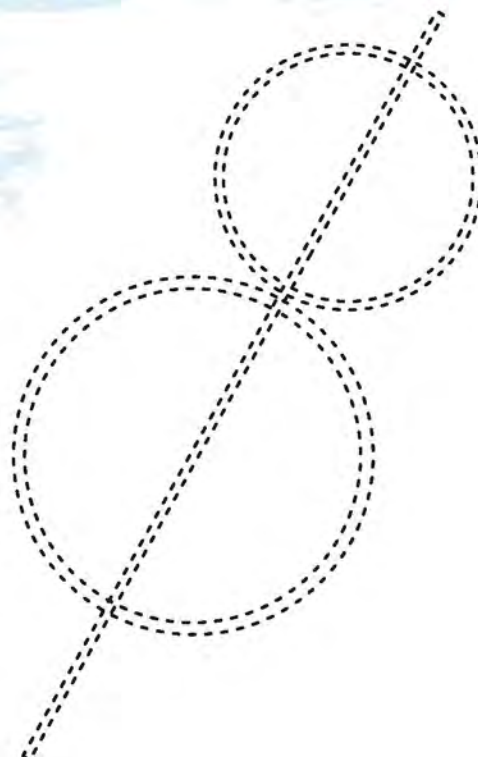
„Счупете орехи – за да
сте здрави! Късметът нека
да не ви забрави!“

Марин Тачков

„Живот и топлина,
и хляб да има!...
По-светла да е новата
година!“

Марин Тачков

ИДЕ НОВАТА ГОДИНА

Чуй стихотворението „Иде Новата година“ от Ангелина Жекова. С кого бърза да ни запознае „весел Януари“? Как изглежда годеницата му според думите на автора? Какви са желаните дарове, които ни носи Новата година?

С кои думи може да заменим думата **свидна**? Коя е излишната дума?

свидна

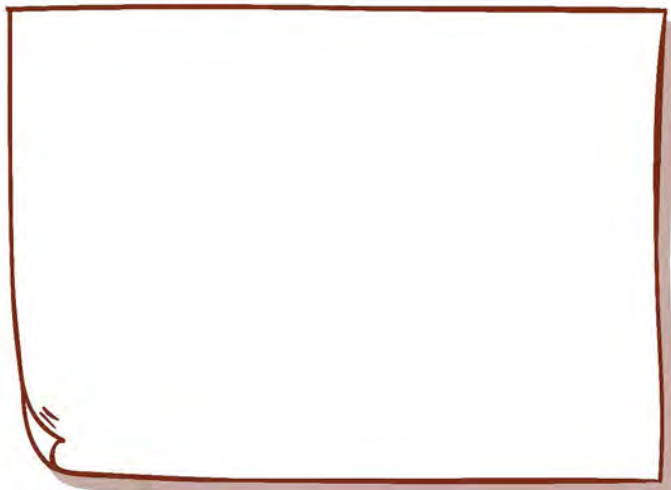
скъпа

мила

Горделива

Какво си пожелаваши да получиши от Новата година? Нарисувай, разкажи.

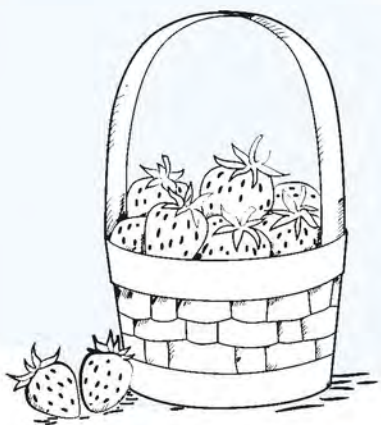
В ОЧАКВАНЕ НА ПРАЗНИКА

Спомни си стихотворението „Иде Новата година“. Кои думи от него свързваш с картините?

Оцвети „даровете на Новата година“.

Разгледай картините. С кои стихотворения ги свързваш? Избери едно от стихотворенията и го изпълни така, както ще го кажеш на Дядо Коледа.

ИСКАМ ДА РАЗКАЖА

Разгледай картината. Спомни си ти как и с кого празнува Нова година.

• Отговори на въпросите: Кой са на картината? Къде се намират? Какво правят?

Какво е настроението?

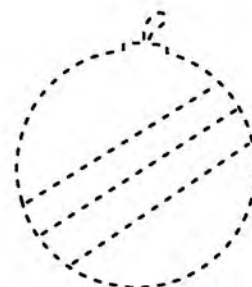
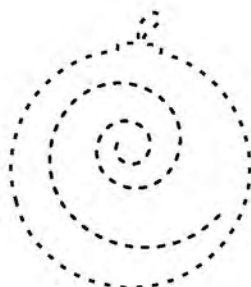
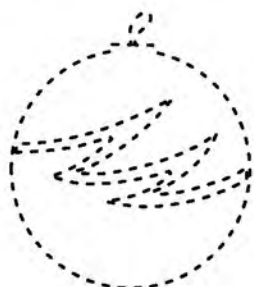
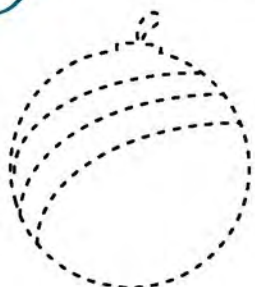
• Състави кратък разказ със заглавие „Празник у дома“.

Разгледай картинките. Подреди ги последователно, като знаеш кое се е случило преди, кое – сега и кое ще се случи след това.

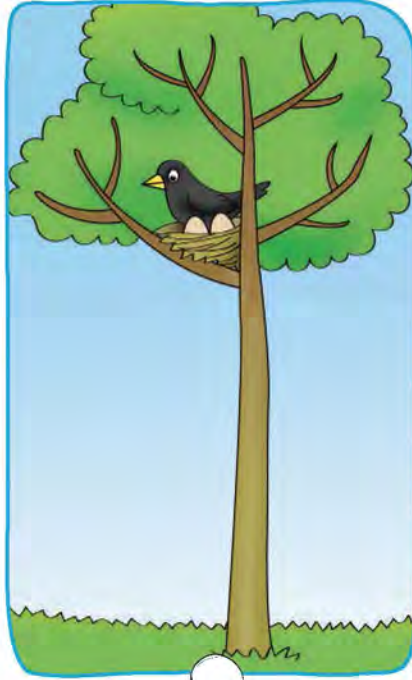
Дорисувай по пунктирите.

МОГА ДА РАЗКАЖА

Спомни си приказката „Косе Босе“ от Ран Босилек. Подреди картините последователно, като сложиш точки от 1 до 3. Избери момент от приказката и го разкажи.

Свържи краченцата, очичките и ушенцата с подаръците, които Лиса е обещала. Разкажи този момент от приказката.

Огради излишната картинка. Кой герой не е от тази приказка?

Дорисувай по пунктирите.

ОТ БУКВИ КЪМ ДУМИ

Разгледай картината.

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

Гарга грачи: „Гра-гра“,
грачи в Гъстата Гора...

Свържи буквите с картинките.

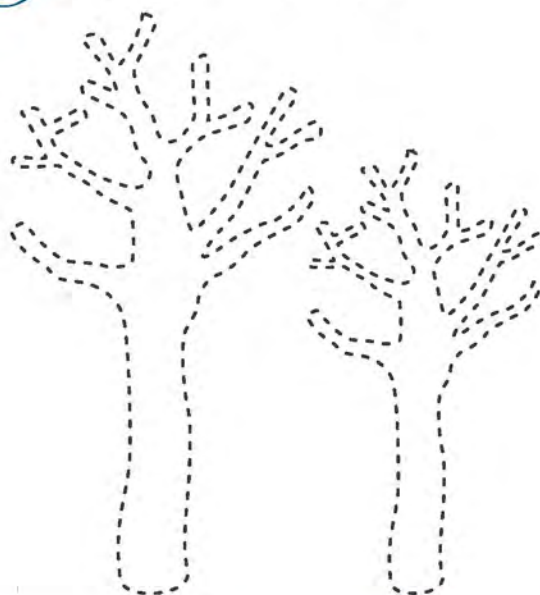
Дорисувай по пунктирите.

С

Г

К

З

НА ПЪРЗАЛКАТА

Разгледай картината. Разкажи какво се случва на пързалката. Открий думата – отговор на гатанката.

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

П-п-п

„Ето ни с фрайтонче, даже и без конче!
Летим с Лалка по снежната...“

по Бета Наур

Огради с оранжево думите, които започват със звук „П“, и със зелено – тези, които започват с друг звук.

Състави разказ по картинките. Избери заглавие: „Зимни игри“, „Зимна разходка“.

СТЯГАЙТЕ ШЕЙНИТЕ

Чуй стихотворението „Стягайте шейните“ от Веса Паспалеева.

- С коя картина свързваш думите на поета?

Гуглите сложете,
топли ръкавички,
да не ви премръзнат
малките ръчички.

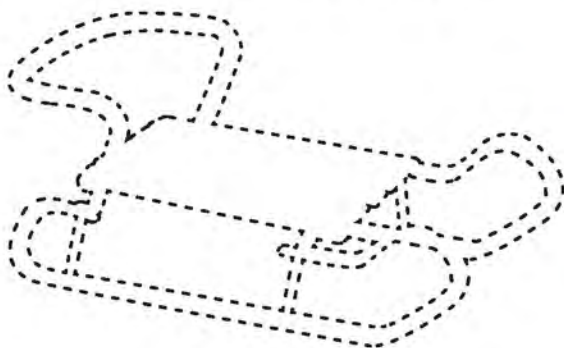
- Какво настроение предизвиква у теб?
Оцвети подходящото лице.

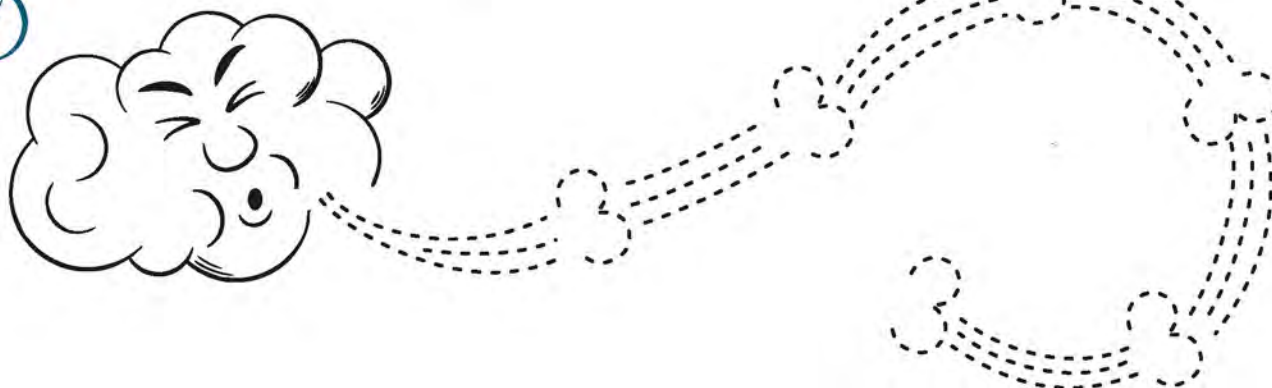
- Защо децата очакват с нетърпение
„ледената духалка“ на Дядо Мраз?

- Какво означават думите „стягайте шейните“?
Повтори по пунктирите и оцвети.

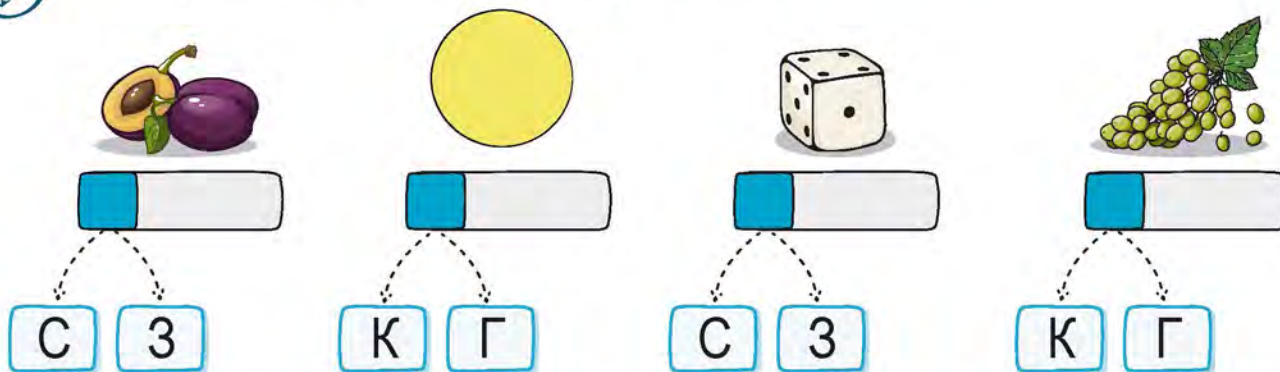
- Проследете посоката на вятъра с глас, като
произнасяте звук „З“.

С думите да поиграем

С кой звук започват думите? Свържи с правилната буква.

Чуй думите от стихотворенията. Кой звукове чуваш най-често?

• Огради с оранжево предметите, чиито имена започват със звук „З“, и със зелено – предметите, чиито имена започват със звук „К“.

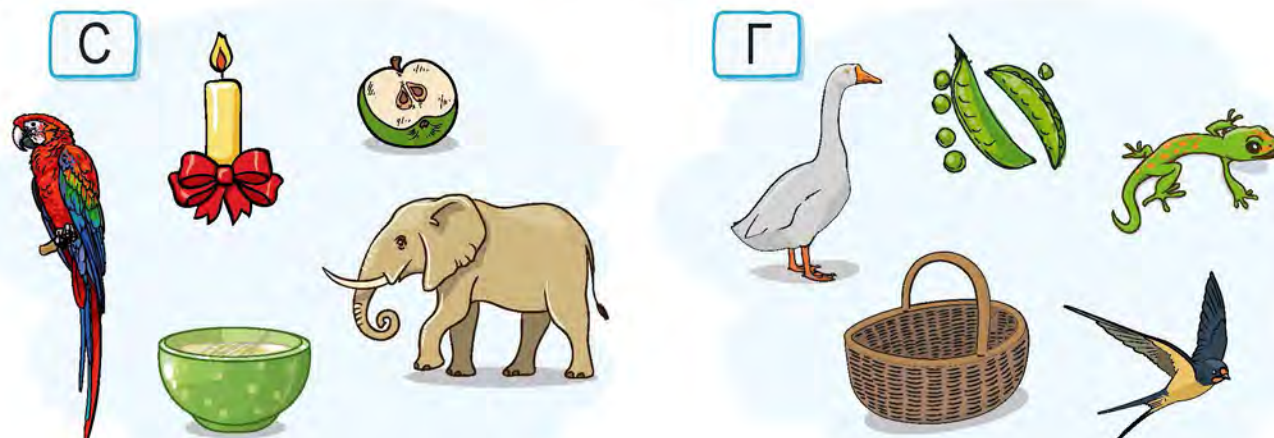
Зайко зъбатко застана зад
Златко. Зелено зеле захрупа.
Зелето – Зайко затрупа.

„Катеричка катерушка клони
крушови клатушка. Кротко,
кротко, Катерушка! Капят
крушки, капят крушки!“

Димитър Милев

Огради думите, които започват с един и същи звук.

БИЛО Е – ЩЕ БЪДЕ

Разгледай картината. Коя ли приказка разказва баба? Обичаш ли да ти четат приказки?

• Открий, оцвети и запомни буквата, скрита в картината. Изговори звука.

Б-Б-Б

Баба приказка разказва:
„Било е някога... но не сега.“

Огради с оранжево думите, които започват със звук „Б“, и със зелено – тези, които започват с друг звук.

Състави изречения, които започват така:

Вчера нарисувах

Днес играя на

Утре ще разкажа за

ДЯДОВАТА РЪКАВИЧКА

Чуй приказката „Дядовата ръкавичка“ от Елин Пелин.

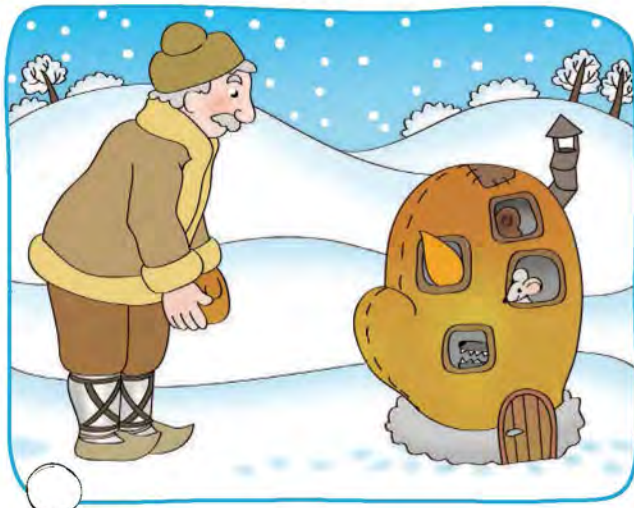

- Какво е настроението в приказката?

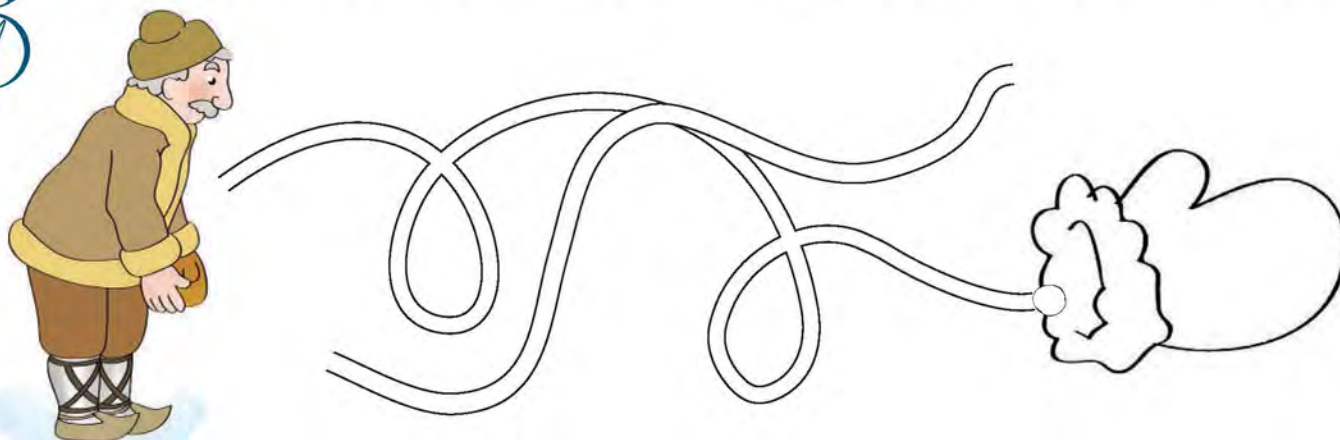

- Подреди картините последователно, като поставиш точки от 1 до 4.

- Кои моменти не са изобразени?

Помогни на дядото да намери изгубената си ръкавичка. Оцвети я по същия начин като другата.

КОГА СТАВА ТОВА?

Спомни си стихотворението „Стягайте шейните“ от Веса Паспалеева. Довърши изреченията с думите на автора. Кои думи прибави?

„Дядо Праз надува...
...вече е Готова...“

„Стягайте шейните, палави...
пак игра ще падне с лудите...“

Отговори на въпросите, като гледаш картинките. Използвай думите „когато“ и „защото“.

Кога детето носи чадър?

Защо детето се смее?

Защо?

Кога?

Оцвети картинките, които ти харесват. Какво е изобразено на тях? Защо ти харесват?

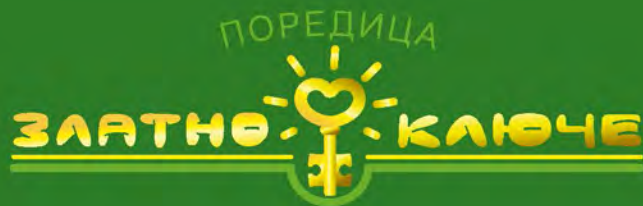

СЪДЪРЖАНИЕ НА 1. ЧАСТ

Хей, Септември, ти здравей!	1
Лятото рисува	2
Думичка избирам	3
Есенни възшебства	4
Есебта ни подари	5
Нека са радостни хора и птички	6
При нас е весело	7
Зная наизуст	8
Тревога в гората	9
И косът помага	10
Приказката разпознай – разкажи и изиграй	11
Игри, упражнения, думички, изречения	12
Чудни думи	13
Животните през есента	14
Закъснели птици	15
Градът на буквите	16
Аз съм...	17
С думите на автора	18
Огледалце, я кажи...	19
Думичките подреди	20
Приказан свят	21
Есенна забава	22
Ех че е весело!	23
Кой, кога, какво...	24
Играя и се забавлявам	25
Кой как играе	26
Измислям изречение	27
Как са се появили усмивките	28
Усмивката винаги побеждава	29
Вълшебната дума	30
Тъмно – светло	31
Силният лъв и малката мишка	32
Палавите букви	33
Зима	34
Баба Зима	35
Първи сняг	36
Къщичка за зимата	37
В очакване на Коледа	38
Коледа	39
Празници любими	40
Иде Новата година	41
В очакване на празника	42
Искам да разкажа	43
Мога да разкажа	44
От букви към думи	45
На пързалката	46
Стягайте шейните	47
С думите да поиграем	48
Било е – ще бъде	49
Дядовата ръкавичка	50
Кога става това?	51

СЪДЪРЖАНИЕ НА 2. ЧАСТ

Срещнали се двама	1
На кого е ръкавичката?	2
Следи по снега	3
Хвалил ми се Данчо	4
На какво ухае зимата	5
Гатанка ще ти задам	6
Думички аз зная	7
При месеците	8
Разговор	9
Момчето, което ръмжеше срещу тигрите	10
Бабомартенска приказка	11
Вчера, днес и утре	12
На какво прилича?	13
Баба Марта бързала	14
Мартенички	15
Оттук започва обичта	16
С думи на поета	17
Синове	18
Желание	19
Нарисувай с думи	20
Къде е пролетта?	21
Лястовички работливи	22
Щъркел шарен	23
От близо и далеч	24
Разказваме за пролетта	25
Що е то?	26
С думички аз мога	27
Всички се трудят	28
Който не работи – не трябва да яде	29
Знам и ще разкажа	30
Деца с имена на цветя	31
Цветни приказки	32
Аз празнувам	33
Хвърчи, хвърчи, хвърчило...	34
Пъстър Великден	35
Ще си избира яйце	36
Светофарче другарче	37
На екскурзия	38
Влакче от думи	39
Моля, колко е часът?	40
Когато сутрин стана	41
Звуковете чувам	42
Многознайка	43
Месец Май	44
В приказния град	45
Чакам те, лято	46
В гората	47
В азбуката най-накрая	48
Звукове и букви като зная	49
Буквите са се родили	50
Вълшебното дърво	51

**ПОЗНАВАТЕЛНА КНИЖКА
ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА**
за трета подготвителна възрастова група

1.
ЧАСТ

ИГРАЯ, ЗА ДА ЗНАЯ

Електронен вариант
на книгката на адрес
www.e-uchebnici.com

Автори: проф. д-р Маргарита Тодорова Терзиева
Камелия Московска Йорданова
Катерина Валентинова Несторова
Миглена Тодорова Лазарова

Художници графичен дизайн

и корица: Христина Иванова Дякова
Зелиха Левентова Реджебова
Живко Иванов Рухов

Художник илюстрации Катерина Иванова Милушева

Редактор Светла Костова
Коректор Зоряна Стоянова

Българска. Първо издание. 2018 г.

Формат 60х90/8.

Печ. коли 6,5

Издателство „Бит и техника“ ООД,
Варна 9009, ул. „Кап. Райчо Николов“ №101

ISBN 978 - 954 - 9412 - 00 - 1 (1 част)

- © Маргарита Тодорова Терзиева, 2017
- © Камелия Московска Йорданова, 2017
- © Катерина Валентинова Несторова, 2017
- © Миглена Тодорова Лазарова, 2017
- © Христина Иванова Дякова – графичен дизайн и корица, 2017
- © Зелиха Левентова Реджебова – графичен дизайн и корица, 2017
- © Живко Иванов Рухов – графичен дизайн и корица, 2017
- © Катерина Иванова Милушева – илюстрации, 2017
- © Издателство „Бит и техника“ ООД, всички права запазени, 2017

В книгката са използвани изображения от www.shutterstock.com
и фотографии от снимковата банка на Бит и техника ООД.

БИТ И ТЕХНИКА
www.bititechnika.com